

L. 68-1.227
- 1

BINNENLANDSE VRIJHEIDSDIENST

Nr. 179634.

11 APRIL 1953

D I E N S T G E H E I M
W E E K O V E R Z I C H T
No. 13/1953.

Verzonden aan:
Zie verzendlijst 113722.

Verzonden op: 10 April 1953

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
Delfzijl	10/3	22/80	--	--	Filmvoorstelling
Borgsweer Gem. Termunten	11/3	45/--	--	S. Dammer W. Nap.	idem
's-Graven- hage	12/3	1100/2200	lauw	H. Gortzak	Stalin-herden- king
Rotterdam	12/3	850/950	rustig	G. Wagenaar	idem
Blaricum	14/3	65/180	lauw	W. Jansz	idem
Emmen	14/3	18/80	niet geani- meerd	W. Mans	idem
Kromme- nie	17/3	80/400	rustig	J. Haken	idem
Zwolle	17/3	42/95	rustig	G. G. Geelhoed	idem
Delft	19/3	90/150	lauw	N. C. Notenboom G. Wagenaar	idem

Enschede

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1953, blz. 2.

Enschede	19/3	275/350	mat	J.Haken	Stalineherdenking
Purmerend	19/3	45/100	rustig	G.Maas	idem
Wormerveer	19/3	160/--	lauw	H.Gortzak	idem
Assen	20/3	25/100	rustig	onbekend	Filmvoorstelling
Hengelo	20/3	38/170	rustig	J.Haken	Stalin-herdenking
Valthermond Gem. Odoorn	20/3	6/100	--	W.Jansz	idem
Ieeuwarden	22/3	250/300	rustig	H.Gortzak	Stalin-herdenking
Hilversum	23/3	150/350	rustig	G.Wagenaar	idem
Ter Apel Gem. Vlagtwedde.	24/3	12/75	rustig	--	Filmavond
Assen	25/3	20/100	rustig	W.Jansz	Stalin-herdenking
Schoonoord Gem. Sleen	25/3	55/--	rustig	---	Filmavond
Apeldoorn	26/3	100/150	rustig	G.G. Geelhoed	Stalin-herdenking
Franeker	26/3	200/350	geïnteresseerd	W.Jansz	idem met filmvertoning

COLLECTIEF OVERZICHT

ALGEMEEN.

Met uitzondering van drie, waren alle bijeenkomsten gewijd aan de herdenking van Stalin.

Aan de meeste daarvan werd medewerking verleend door een zangkoor, terwijl hier en daar ook een pianist optrad. In enkele gevallen

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1953, blz. 3.

gevallen werd een film gedraaid. Dergelijke vergaderingen waren vastgesteld vóór het overlijden van Stalin bekend werd. Voor alle herdenkings-bijeenkomsten was gezorgd voor een prominent spreker.

In vrijwel alle zalen was op het podium een groot portret van Stalin opgesteld, meestal omgeven door rode vlaggen met rouwstrikken. Ook was een enkele maal de Nederlandse vlag aangebracht. Soms was het podium versierd met bloemen. Voorts waren de volgende leuzen te lezen:

"Roem aan de Grote Stalin"

"Neemt deel aan de Stalin-werfcampagne"

"Stalin eren betekent de C.P.N. versterken"

"Treedt toe tot de partij van Lenin en Stalin"

"Samenwerking van alle volken"

"Handel met het Oosten - Welvaart"

"Voor vrede, democratie en welvaart"

Overall was de gelegenheid opengesteld zich als lid van de C.P.N. te laten inschrijven en om condoleance-lijsten te tekenen. Soms werd besloten aan de Russische Ambassade een telegram van rouwbeklag te zenden.

Te Delft, waar de partijvoorzitter G. WAGENAAR als spreker optrad, werd/aan genoemde Ambassade te verzenden brief opgesteld, waarin medeleven met het overlijden van Stalin werd betuigd en trouw werd beloofd aan de nagedachtenis van de grote leermeester. Tevens werd daarin trouw beloofd aan "het nieuwe gezag".

Ook de overleden Clement Gottwald werd door enkele sprekers herdacht.

Op sommige plaatsen was de belangstelling vrij groot. De beschikbare zitplaatsen werden gemiddeld voor 54% ingenomen.

In diverse vergaderingen werden protest-moties tegen de terechtstelling van de Rosenbergs aangenomen.

STALIN-VERERING.

Uit de aard der zaak gaven alle sprekers van hun diepste eerbied voor- en van hun verering van Stalin blijk. De wereld zo werd gezegd, heeft de grootste van de groten verloren; wij nemen afscheid van hem die ons zo dierbaar was; wij treuren om zijn verlies, maar weten, dat zijn geest en zijn ideeën zullen voortleven, ook onder de Nederlandse werkers, en dat wij ook hier, gelijk hij daar, die overwinning zullen behalen. Ook werd hem dank gebracht voor het vele wat hij voor het wereld-proletariaat heeft gedaan. Hij is het geweest, die de arbeiders geleerd heeft hoe te strijden; Stalin eren is van Stalin leren".

Eeuwige roem, eeuwige dankbaarheid en eeuwige trouw aan de nagedachtenis van onze dierbare kameraad Jozef Stalin, zo besloten enkelen hun toespraak.

Rusland-Verheerlijking

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1953, blz. 4.

RUSLAND-VERHEERLIJKING.

Aansluitend op hun betuigingen van liefde voor de grote leider gaven de sprekers te kennen, dat de huns inziens thans voorbeeldige verhoudingen in Rusland voor het overgrote deel te danken waren aan het optreden van Stalin. Doorgaans werden de toestanden in dat land vergeleken bij die in Nederland. In ons land, zo gaf men te kennen, moet men zich steeds zogen maken voor de dag van morgen en vragen wij ons af of wij de volgende week niet werkloos zullen zijn. In Rusland bestaat geen werkloosheid. In Nederland ziet men naast luxieuze boerderijen tal van krotwoningen; in Rusland heeft iedereen, ook de landarbeider, een behoorlijke woning. Het levensonderhoud is in Rusland sedert 1947 vele malen goedkoper geworden, hier is het voortdurend gestegen. In Nederland treft men een groot aantal mensen, die kunnen lezen, noch schrijven; in Rusland zijn geen analphabeten meer.

De sociale toestanden in de Sovjet Unie werden om het hardst geprezen. Op de mooiste plekjes, waar vroeger de palazen der Czaren stonden, zijn paleizen verrezen als rust- en vakantieoord voor de arbeiders. Rusland staat voorts aan de spits voor wat betreft sport, kunst, techniek en wetenschap. W.MANS, de landelijke scholingsleider van de C.P.N. meende, dat men in Rusland niet verdient naar prestatie maar naar behoefte, terwijl een ander verkondigde dat de arbeiders daar slechts 4 a 5 uur per dag behoeven te werken en dat de dagtaak na 1956 nog slechts 2 a 3 uur zal zijn.

DE VOORTZETTING VAN HET REGIME.

De speculatie van de oorlogsstokers op onderlinge verdeeldheid van de kameraden in de Sovjet Unie, zal verkeerd uitkomen, zo werd betoogd. De arbeiders kunnen in de nieuwe leiders vertrouwen hebben, omdat Stalin hen zelf voor hun post heeft uitgezocht. Deze strijdmakers van Stalin hebben met volle toestemming van het broedervolk op rustige manier de teugels overgenomen en zullen de betrouwbare, door Stalin aangegeven, vredeskoers volgen.

De arbeidersklasse belooft bij de dood van Stalin alle krachten in te spannen om de macht overal aan het proletariaat te brengen. Dat zal ook in Nederland gebeuren en niets ter wereld kan dit verhinderen, welke maatregelen om het communisme te dwarsbomen men ook neemt, aldus G. Wagenaar.

De Europese Defensie Gemeenschap

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1953, blz. 5.

DE EUROPESE DEFENSIE-GEMEENSCHAP.

Door alle sprekers werd fel tegen het verdrag betreffende de E.D.G. geageerd, waarbij vooral H.GORTZAK, J.HAKEN en W.MANS zich op felle wijze deden horen. Een beknopte samenvatting van hun uitlatingen volgt hier.

H.GORTZAK: Als het hoogste goed beschouwde Stalin het verbond van alle werkers van alle landen en getrouw aan dit principe zweren wij opnieuw, dat het Nederlandse volk, dat de Nederlandse werkers nooit, maar dan ook nooit oorlog zullen voeren tegen de werkers van de Sovjet Unie. Het is dan ook onze plicht volledig de strijd aan te binden tegen de E.D.G., het mom voor de nieuwe Nazi-weermacht, die ons volk heeft aangetast in zijn diepste vezels gedurende de jaren 1940-1945.

Wij willen geen nieuwe Nazi-overheersing; wij zullen daar tegen strijden met het lichtend voorbeeld van Stalin voor ogen. Niet Drees, Oud, Schouten, Romme of Vorrink met zijn koffertje aan de haven en Vermeer met zijn beslagen bril, maar Paul de Groot, Gerben Wagenaar, Brandenburg, Hannie Schaft en vele anderen hebben Nederland onder de Duitse knoet vandaan gehaald en dat konden zij alleen omdat zij aan het voorbeeld van Stalin zagen hoe de strijd gevoerd moest worden.

J.HAKEN: E.D.G. betekent Ergste Dieven Gemeenschap. Wij zullen strijden tegen verraad van de inktkoelies in Den Haag, die trachten ons land te verkopen. Wij scharen ons onder onze grote voormannen Paul de Groot en Gerben Wagenaar. Wij willen niet verkocht worden aan het fascisme. Wij willen niet wederom geknecht worden door Duitsers. Wij willen ons niet stellen onder pest-generaals.

W.MANS. Wij worden met dit verdrag verkocht. Minister Luns reist herhaaldelijk naar Amerika om de bevelen in ontvangst te nemen. Wij zullen eerstdaags de stap van de Duitse laarzen weer in onze steden en dorpen horen. Echter, wij moeten de kracht van onze vijanden niet overschatten, want de rovers zijn door onderlinge verdeeldheid en wantrouwen niet zo sterk. Het rode leger heeft de honderden tot in de perfectie uitgeruste legers van Hitler vernietigd en elke aanvaller van Rusland zal ook thans geen ander lot wachten. Wat het genie van Stalin heeft opgebouwd is hecht en sterk.

De propaganda voor de a.s. verkiezingen en voor het dagblad "De Waarheid" werd voorts op de bekende wijze gevoerd. Thans werd de tijd rijp geacht om talrijke sympathiserenden als lid van de partij in te schrijven.

Groep 2

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1953, blz. 6.

G R O E P 2 - ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND-

Schoonoord 21/3 95/450 rustig C.Jager Openbare verg.

Het hoofdbestuurslid C.JAGER zeide de vergadering te zien als een uiting van de vredeswil der volkeren, zoals die door Stalin was vertolkt.

Spreeker spoorde aan tot voortzetting van de strijd voor de vrede en gaf uitdrukking aan zijn vertrouwen in het A.N.J.V., dat nog tijdens de watersnood grote strijd lust aan de dag had gelegd.

Na de pauze werd een met muziek, zang en toneel verlicht programma afgewerkt. Een der zangnummers was gericht tegen het Atlantisch Pact.

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Rotterdam 8/3 300/418 -- A.Gelok-Walvius Herdenking
M.Boshart Int. Vrouwen-
dag mmv. "Mir
I Dreesba"
e.a.

A.GELOK-WALVIUS protesteerde in haar toespraak over de Internationale Vrouwendag o.m. tegen het feit, dat twee vrouwen uit het Noorden des lands op het punt stonden als misdadigsters te worden opgesloten, alleen omdat zij hun mannen hadden gesteund in de strijd tegen de kapitalistische onderdrukkers.

Haar betoog week op de voornaamste punten niet af van de redevoeringen der spreeksters in andere gemeenten (zie W.O. 11 en 12 van 1953).

M.BOSHART bracht namens de E.V.C. gelukwensen over en wees op het belang van organisatie in het algemeen. Hij verklaarde, dat ook de vrouwen zich moesten organiseren, want in bedrijven, waar voor het merendeel vrouwen werken, wordt nog misbruik gemaakt van haar onwetendheid. De leden van de Eenheidsvakcentrale moeten de uitbuiters een halt toeroepen.

In de zaal hing een spandoek met het opschrift : "Vrede - Ontwapening - Vrede".

Het

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1953, bz1. 7.

Het podium werd geflankeerd door een blauwe vlag en de vlag der N.V.B.- afdeling Rotterdam. Voorts was het versierd met een groot doek, waarop een vrouw en een kind waren afgebeeld.

De voorgenomen demonstratie te Rotterdam was door de Burgemeester verboden.

G R O E P 3 - VERENIGING "NEDERLAND-U.S.S.R."

Rotterdam 9/3 28/120 -- K.v.Bebberen Filmavond "Het
leven in de
Citadel"

K.van BEBBEREN las een telegram voor, dat door het hoofdbestuur van "NU" was verzonden aan de WOKS te Moskou, n.a.v. de dood van Stalin.

G R O E P 5 - FEDERATIE VAN ANARCHISTEN IN NEDERLAND -FAN

Rotterdam 28/2 22/? -- P.Visser Openb.verg. v.d.
R.A.v.Meekeren groep R'dam

De groep Rotterdam van de FAN belegde op 28 Februari een openbare vergadering in het OVB-gebouw aldaar.

R.A.van MEEKEREN besprak het onderwerp "De maatschappelijke betekenis van het atheïsme". Hij meende dat het atheïsme de levensvoorwaarde moet worden genoemd om tot eenheid te geraken.

De godsdienst, met name het Rooms Katholicisme, dat zich op elk terrein van het leven indringt, tracht naar zijn mening die eenheid te breken door het zondebesef bij de mensen aan te kweken. Hieraan maakt zich ook het Humanistisch Verbond schuldig.

Communistenbond-Spartacus

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1953, blz. 8.

COMMUNISTENBOND "SPARTACUS"

Amsterdam 21/3 45/91 rustig onbekend

In een te Amsterdam gehouden openbare vergadering van de Communistenbond "Spartacus" werd door een onbekend gebleven inleider een voordracht gehouden over het ontstaan en de ontwikkeling van deze Bond. Hierin bracht deze o.m. naar voren dat Spartacus niet tot doel heeft een zo sterk mogelijke bond op te richten, maar dat gewerkt wordt voor de verbreiding van de Spartacus-gedachte onder de arbeiders van de gehele wereld.

Een Centraal Comité met een leidende top achtte hij niet gewenst.

Volgens spreker was Spartacus in de oorlog illegaal, maar direct daarna weer legaal geworden.

In het afgelopen half jaar is door de Spartacus-vrienden f.950.-- bijeengebracht voor de aanschaffing van een nieuwe stencilmachine.

Nadat door een onbekende vrouw enige gedichten waren voorgedragen en een onbekende man op de gitaar enige strijdliederen ten gehore had gebracht, werd de vergadering besloten met een uiteenzetting over de betekenis van de Parijse Commune in 1871.

P E R S O N A L I A

Bebberen (blz.7) Karel van.	██████-18	Rotterdam	Rotterdam
Boshart (blz.6) Maurits.	██████-05	Hellevoetsluis	Rotterdam
Dammer (blz.1) Sievert.	██████-07	TerMunten	Woldendorp
Geelhoed (blz.1,2) Gerard Gilles.	██████-20	Haastrecht	Amsterdam
Gelok-Walvius (blz.6) Anna.	██████-08	Groningen	Amsterdam

Gortzak